

Het wapen van Puttershoek
drie zwarte Franse lelies op
een schild van zilver

Puttershoek en 's-Gravendeel

Uit de akten is gebleken dat zich het leven **Mathijs van Ingen**, geboren in Lith, hoofdzakelijk in Puttershoek heeft afgespeeld. Hij is daar getrouwd en zijn kinderen werden daar geboren. Hij vond zijn einde in een water bij 's-Gravendeel. Reden om een korte impressie van beide plaatsen te geven.

Puttershoek is een dorp aan de Oude Maas, in de Hoeksche Waard in de huidige gemeente Binnenmaas, provincie Zuid-Holland.

Vóór de Sint Elizabethsvloed in 1421 bestond er al een dorpje op de plaats waar nu Puttershoek ligt met de naam Hoecke.

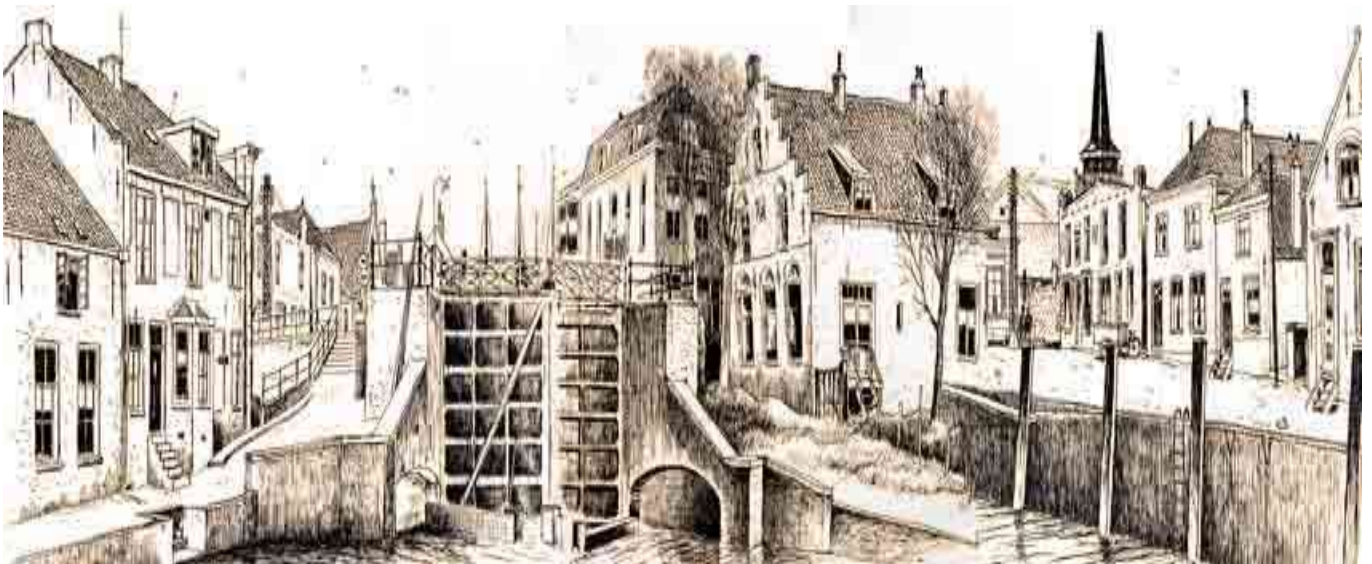
Het gehucht bestond waarschijnlijk uit enkele hutten, bewoond door vissers. De naam zou betrekking kunnen hebben op de vrij scherpe bocht die de dijk, die rond de Grote Waard (ook wel Zuid-Hollandse Waard genoemd) was gelegen, hier maakte. Als dorpje viel het onder de ambachtsheerlijkheid Hoecke, waarvan al in 1363 sprake is. In 1460 was de ene helft van de heerlijkheid in handen van Pieter van Slingelandt en de andere helft in bezit van Pieter Abelsz. Aan deze twee "Pieten" is waarschijnlijk de naam Pietershoek te danken.

Een andere lezing over de naam gaat uit van de veronderstelling, dat deze verwijst naar de eerste RK-parochie die mogelijk de naam "Sint Petrus of Sint Pieter" droeg. Nu heet de kerk ook "Sint Petruskerk".

In de 16e eeuw ging deze naam om een onbekende reden definitief over in Puttershoek. In dezelfde tijd nam de bevolking snel toe, zodat er in de geschriften uit 1632 reeds melding wordt gemaakt, dat het dorp uit 158 huizen bestaat. Weer later, in de Franse tijd, telt de gemeente bijna duizend inwoners.

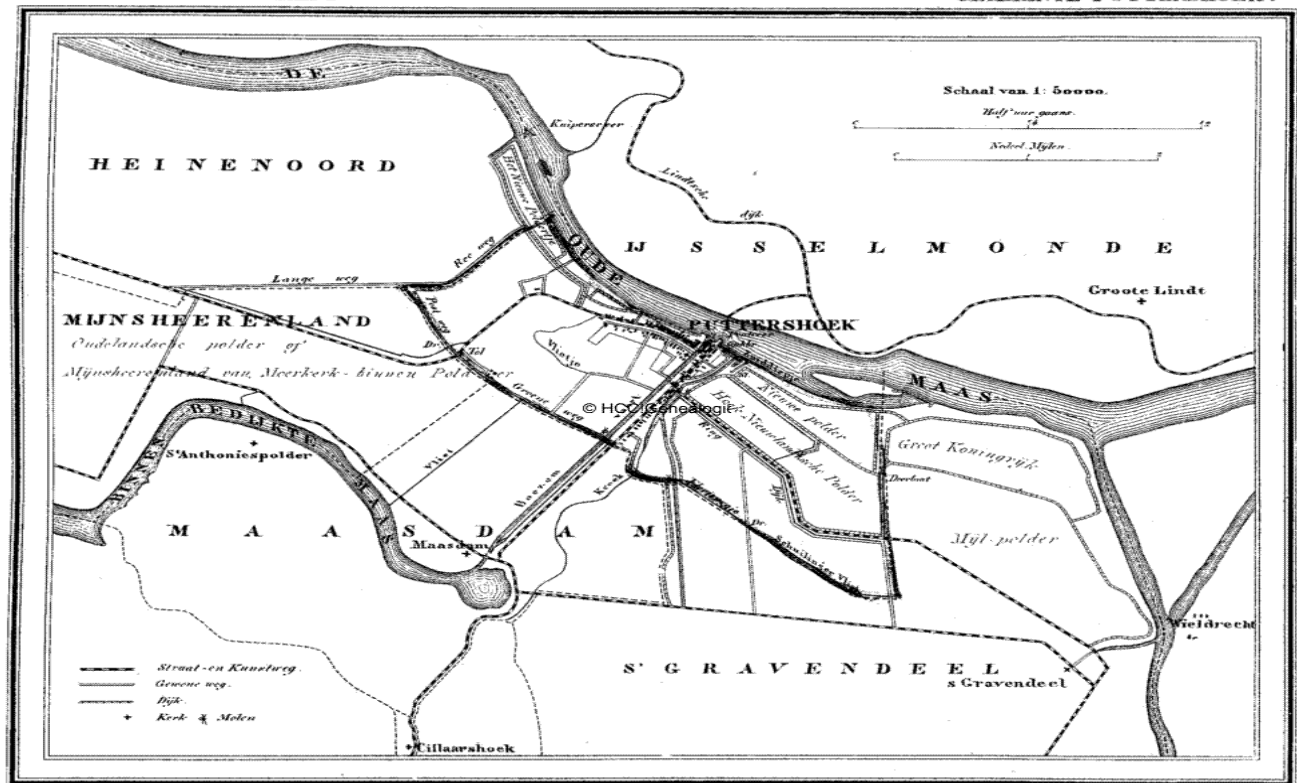
Een belangrijke bron van inkomen van de Puttershoekers in de 17^e en 18^e eeuw was de vlasserij. Het vlas werd vanuit Zeeland aangevoerd en hier verder verwerkt. De naam van een van de straten, het Weverseinde, verwijst naar het feit dat daar linnenweverijen gevestigd waren. Wat later vond men werk in het afsnijden van biezen en riet en de verwerking daarvan, in de hoepelmakerijen en op drie scheepswerven.

[Oude prent Puttershoek]

Op enkele kilometers van Puttershoek ligt 's-Gravendeel.

Het dorp 's-Gravendeel ligt aan de oostelijke rand van de Hoeksche Waard, aan de rivier de Dordtse Kil. De geschiedenis van dit dorp begon met de inpoldering van de gorzen van Nieuw-Bonaventura. Op initiatief van de Staten van Holland vond op 2 maart 1590 in de Kamer van Rekening in Den Haag een vergadering plaats van een groot aantal bij de voorgenomen bedijking betrokken ingelanden. De bedijking werd voltooid in december 1592. In januari 1593 begon men met de kaveling van de nieuw bedijkte gronden. Reeds voor de verkaveling was de plaats van het nieuwe dorp 's-Gravendeel bepaald en was er zelfs al een stratenplan met erven opgesteld, die in eerste instantie door de grafelijkheid in erfpacht werden uitgegeven.

1856.

365 Bunders, 1750 Inwoners

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden.

Op 23 mei 1594 werd het nieuwe ambacht gecreëerd.

's-Gravendeel bleef lange tijd eigendom van de Staten van Holland en West-Friesland. In 1731 verkochten zij het ambacht voor 28.500 gulden aan de stad Dordrecht. Vooral in de zeventiende en achttiende eeuw kochten stadsregeringen heerlijkheden aan op naam van de stad. De stad moest dan een leenheffer of leenhouder aanstellen, op wiens naam de heerlijkheid werd gezet en bij wiens dood de voor de overgang van het leen verschuldigde hofrechten en heergewaden betaald moesten worden. Overigens regelde het stadsbestuur zelf en niet de leenheffer de administratie van het ambacht en van de inkomsten van de heerlijke goederen en rechten. Het aanwijzen van de leenheffer had dus geen ander doel dan de Staten zekerheid te verschaffen dat zij niet de bij overgang van lenen verschuldigde hofrechten en heergewaden zouden mislopen. Het Dordtse oudraadslid mr. Paulus Gevaerts was leenhouder van 's-Gravendeel. Toen hij in 1771 overleed, nam mr. Pieter Pompe van Slingeland zijn functie als leenheffer over. De burgemeesters en regeerders van Dordrecht wilden bovendien het veer van de ambachtsheerlijkheid over de Kil kopen. Bij dit veer naar Wieldrecht stond het veerhuis, waar het 's-Gravendeelse dorpsbestuur vergaderde.

Voordat het kanaal door het eiland Voorne in 1831 geopend werd, zorgde de scheepvaart door de Kil voor veel werk, drukte, bloei en welvaart. Jaarlijks voeren hier zo'n vier- tot vijfhonderd zeeschepen en zo'n veertien- tot vijftienhonderd beurtschepen en andere binnenlandse vaartuigen. 's-Gravendeel was de lichtingsplaats van alle Oost- en Westindische schepen die naar Rotterdam moesten en wegens ondiepte van de rivieren niet tot die stad konden komen. De goederen uit die schepen werden in 's-Gravendeel overgebracht aan boord van kleinere schepen.

Bij 's-Gravendeel horen ook de buurtschappen Schenkeldijk

en de Wacht. De Wacht ontleent zijn naam aan een wachthuis van de admiraliteit. Het generaliteitscollege van de admiraliteit zetelde in Rotterdam. De schepen die door de Dordtse Kil voeren moesten hier belasting betalen. Het wachthuis werd bewoond door een paar landsambtenaren en sloeproeiers

Veerhuis 's-Gravendeel